

DELAVEC

Glasilo Strokovne komisije za Slovenijo. (Pokraj. odbor GDSJ.)

Izhaja vsako soboto.

Uredništvo in uprava:

Ljubljana, Šelenburgova ulica šte. 6/II.

Stane posamezna št. 50 p, mesečno 2 Din.
celoletno 24 Din. — Za člane izvod po 40 p,

Oglasi: prostor 1×55 mm 1 Din.

Dopisi morajo biti frankirani in podpisani,
ter opremljeni s štamp. dotične organizacije.

Rokopisi se ne vračajo. — Reklamacije so
poštne proste.

Opozicija.

V vsaki, bodisi veliki ali manjši skupini ljudi se porajajo, glede tega ali onega vprašanja mnenja, ki druga drugim nasprotujejo.

Kdor ve za pregovor: »mного glav, mnogo misli«, temu bo tudi jasno, da je popolnoma naravna stvar, če ne mislimo vsi z eno glavo.

Ker je pač tako in drugače biti ne more, zato se moramo s tem dejstvom sprijazniti in z njim računati.

Naše organizacije zbirajo svoje članstvo na podlagi programa, ki ga na kratko označimo z besedami — **osvoboditev proletariata**.

Kdor je za ta cilj in se hoče zanj borovati, ta ima pravico biti član naših organizacij.

Ali potov do tega cilja je mnogo — ena slabša druga boljša, zato je treba, da se za eno pot odločimo, kajti po dveh ali več ne moremo korakati.

V debatah, ki pri takih odločitvah nastanejo, se bodo eni zavzemali za to, drugi zopet za drugo pot.

Kateri imajo tedaj prav?

To vprašanje je sedaj treba rešiti in rešiti ga je treba tako, da bo pravično rešeno, da ne bo nobena skupina na svojih pravicah prikrajšana.

Treba je **enotnega merila**, ki je za obe skupini enako.

Merilo v naših organizacijah, ki temelje na samoupravne demokracije članov je:

večina.

Skupina, ki je za svojo pot pridobila največ članov dotične organizacije, je zmagala in cela organizacija ima korakati po poti, za katero se ta skupina zavzema.

Skupina, ki je s svojo večino zmagala, ima dolžnost, da prevzame vodstvo dotične organizacije v svoje roke, in da organizacijo vodi, kakor pač najbolje ve in zna. Po navadi imenujemo to vodilno skupino, kar z imenom **večinska skupina (struja)**.

Druga grupa pa, ki ni dobila večine, ki je ostala v manjšini, se mora pa večini pokoravati, imenujemo jo manjšina ali **opozicija**.

Dolžnost poštene opozicije je, da vrši kontrolo nad delovanjem večine, ima pravico, da še nadalje agitira za svoje stališče, vendar pa mora brez **ugovora vršiti vse sklepe**, ki jih je sklenilo vodstvo organizacije.

V onih organizacijah, ki se teh načel točno drže, se ni bati razkola, kajti vsaka skupina se zaveda, da če ima ona prav, se bo to prej ali slej pokazalo in bo prej ali slej tudi zmagala.

Taka organizacija tudi napreduje, kajti med člani se vrše debate, ki dajo organizaciji bujnega življenja, katero pri naša seboj tudi moč. Tudi število članstva takih organizacij narašča in to že iz priproste razloga, ker se ena kakor druga skupina trudita, da bi dobile premoč.

Današnja razprava nam je torej pokazala, kako si organizacije volijo svojo pot. Pristaviti je še treba, da se pot odloči vedno na skupščini (kongresu), in ta je vsako leto ali na dve leti, kakor je pač v pravih dotične organizacije.

Organizacija, kjer sodelujejo vsi člani, mora že vnaprej računati, da bodo redkokdaj vsi enega mišljenja, zato mora vedeti, da opozicija ni nesreča, temveč je nositeljica življenjske sile organizacije.

Če je ta opozicija marljiva in poštena, je za razvoj organizacije ravno tako potrebna kot vodilna skupina.

Kdor onemogočuje pošteni opoziciji nieno delovanje — škoduje razmahu dotične organizacije.

Opozicija v naših organizacijah iz tega članka lahko razvidi, da se v polni meri zavedamo njenega visokega poslanstva.

Žal, da se naša opozicija nalog, ki jih ima, ne zaveda, njeno delo življenja v organizacijah ne poživlja, temveč ga zastruplja.

In proti temu bomo udarili z vso silo, ki nam je na razpolago.

V prihodnjih številkah bomo prinesli par dokazov, ki bodo jasno dokazali, da se ne bojujemo proti opoziciji, temveč proti — **anarhiji**.

Odgovorni smo za dobrobit naših organizacij in naša dolžnost je, da jih čuvamo vseh škodljivih vplivov.

Čuvali jih bomo!

bi se naj delo razdelilo? Ali misli člankar pri Strokovni komisiji, ali pri Osrednjih društvih, ali pri podružnicah vsake organizacije? Ali pa povsod?

Po mojem mnenju bi se naj delo razdelilo takole: 1. Strokovna komisija za Slovenijo naj izdela konkreten predlog za ureditev o delitvi dela. 2. Skliče naj plenarno sejo, na kateri se isti predlog temeljito predebatira, ter ako se sprejme, da se izvršijo takoj volitve v razne odseke. 3. Za izvršitev tretje točke — izobrazba, se naj povabita vsaj 2 člana kulturne organizacije, ki bi se jih pritegnilo k delu. Omenjena člana bi morala biti nalašč zato izvoljena v Strokovno komisijo.

Kako bi se naj delo razdelilo, da bi bilo res uspešno?

Aparat bi se naj primerno zvečal, da bi organizacija vsem trem točkam ustregla. Tako pravi člankar. Teoretično je to tudi pravilno, ker, če se delo pomnoži, je treba več moči, to je jasno kot beli dan.

Vsekakor imam pomisleke k temu in to iz sledečih razlogov:

1. Ali bi pomnoževanje nastavljenega osebja prenesla vsaka centrala?

2. Ali bi zamogla novo moč popolnoma zaposliti?

3. Ali imamo v Sloveniji sposobnih ljudi za delavski pokret?

Te tri točke so tako eminentne važnosti, da jih hočem takoj zagovarjati, ne zato, ker sem sam tajnik delavske organizacije, da bi ne privoščil priti novim silam do dela, marveč zato, ker mi je delavski pokret dobro znan, znana mi je tudi mentaliteta naših strokovničarjev, zlasti nekaterih organizacij.

Imeti moramo pred očmi, da imamo nekaj malih strokovnih organizacij, ki absolutno ne bi mogle prenašati nastavitve več moči. In če bi jih nastavile, bi jih ne mogle zaposliti, ker bi jim manjkalo dela. Končno je pa treba gledati na to, kdo se nastavi. Saj imamo skušnje v Stavb. org. kakor Žvan in Unije rudarjev Kroft, ljudje, ki so napravili organizacijam več škode kakor 1000 pokvarjenih članov.

To so težave, ki jih imamo Slovenci kot mali del naroda preko katerih ne moremo iti ne da bi jih omenili in jih preresetali. Ni to sramota za nas, kot zatirani narod, da nimamo na razpolago sil kolikor jih rabimo, saj jih dostikrat nimajo veliki narodi kakor so Nemci in Francozi. Tudi ni naša sramota, če oni, ki so sposobni ala Žvan-Kroft niso pošteni, ker nikogar ne vidimo v srce. Saj so to ljudje meščanske mentalitete, ki ne poznajo socializma, ampak ljubijo egoizem. In takih ne manjka.

ALOJZIJ LESKOŠEK:

Prilagodimo se novemu položaju.

Pod tem naslovom je prinesel »Delavec« v številki 12. uvodnik, s katerim se popolnoma strinjam, ker je aktualen in za naše razmere primeren. Njegova vsebina, zlasti predlog za **delitev dela** v tri

dele, smatram za najvažnejše in nadvse potrebno.

Pri predlogu za razdelitev dela si pa nisem popolnoma na jasnem, ker pogrešam taktično smer oziroma navodilo. Kje

Na podlagi navedenih razlogov predlagam:

1. Uprava vseh pri Strokovni komisiji včlanjenih osrednjih društev naj se združi v enotno upravo, razdeljeno po kartoteki za vsako centralo posebej.

Ta uprava bi se naj vodila v eni pisarni, ker je drugače izvedba nemogoča. Bistveno bi se ničesar ne spremenilo, tudi bi se ne kršilo formalno ujedinjenje z GDSJ, ker isti tudi na ta način uraduje. Tudi bi se formalno imena raznih central ne spremenila.

2. Iz vseh osrednjih društev bi se nato izvolili odseki, ki bi opravljali posel, kakor članek predlaga, in sicer: a) Mezdno politiko, b) socialno politiko, c) izobrazbo ter upravo organizacij.

3. V vsak tak oddelku bi se naj volili sposobni sodruzi ali sodružice.

4. Voditi bi se moral glavni ekshibit pri Strokovni komisiji, v katerega bi se stekala vsa korespondenca, ki bi se potem oddajala v razne oddelke (sekcije), ki so zgoraj navedeni. Vsaka sekcija bi

pa imela še posebej svoji ekshibit, ki bi od že omenjenega sprejemala njej spadajočo korespondenco v rešitev. Taka razdelitev se mi zdi najbolj primerna, ker bi se res delo razdelilo in uvedla bi se enotna taktika v vsakem oziru.

Obenem bi pa bila tudi kontrola za one, ki sicer pravijo, da delajo, a je njihovo delo tako minimalno ter dostikrat taktiki škodljivo, pri čemer trpi celi delavski pokret.

Opomba uredništva: Članek sodr. Leskoška je prispel prekasno, da bi bil v prejšnji številki objavljen.

Odgovor na nekatera njegova vprašanja je priobčen v zadnjem uvodniku »Delitev dela«.

Ker je potrebno, da se o tem vprašanju vrši obširna razprava, predno bo Strokovna komisija o njih sklepala, prosimo vse, ki imajo k tej ali oni stvari kaj pripomniti, naj nam to sporoče. Enoten nastop naših organizacij bo le takrat izveden, če bodo sodelovali vsi oni, ki s temi organizacijami čutijo.

Zmagovit konec kovinarske stavke v Celju.

Po dva in pol mesečni borbi so se vršila preteklo soboto pri celiskem obrtnem nadzorstvu pogajanja med organizacijo kovinarjev in posestnikom tovarne g. A. Westnom.

Pri teh pogajanjih je bil dosežen sledeči sporazum:

1. Odpuščene zaupnike sprejme podjetje zopet nazaj v delo.

2. Priznava se uvedba zaupniškega sistema po sledečem redu:

a) v vsakem obratu ali oddelku voli delavstvo po enega zaupnika in namestnika. V oddelkih, kjer se dela nepretrgano, si izvoli delavstvo vsake skupine svojega zaupnika in namestnika.

b) Zaupniki volijo iz svoje srede predsednika in namestnika, ki ju bo vodstvo obrata smatralo za predstavnike v podjetju zaposlenega delavstva.

c) Zaupniki morajo čuvati nedotakljivost kolektivne pogodbe, posredovati v sporih, ki bi nastali iz delavnega razmerja med vodstvom tovarne in delavci, zastopati morajo upravičene interese delavstva, ter skrbeti za delavno disciplino.

d) Vodstvo podjetja bo označilo kraj in čas, kjer bo mogel predsednik zaupniškega zbora (glavni zaupnik) periodično sporočiti mu želje in morebitne pritožbe delavstva. Glavnemu zaupniku bo vodstvo sporočilo vse pritožbe glede delavstva.

Ta zaupniški sistem bo v veljavi toliko časa, dokler ga ne nadomesti novi, ki je izražen v novem zakonu o varstvu delavcev.

3. Plače delavstvu se bodo zvišale povprečno za 25%, vendar tako, da bodo dobili najbolj prizadeti tudi do 35%.

Pri tej točki je izjavil g. Westen, da ima vsled stavke tako ogromno škodo, da mu je za enkrat nemogoče več zvišati, ker bi sicer prišel obstoj obrata v nevarnost. Pripravljen pa bo v enem mesecu, ko si podjetje nekoliko odpomore, zopet zvišati za kakih 20%.

4. Podjetje se zaveže, da bodo sprejeti v službo vsi delavci, ki so bili pred stavko uslužbeni.

G. Westen je dalje zagotovil, da bo izdal na svoje delovodje, mojstre in pred-

delavce strog ukaz, da vsled stavke ne smejo nikogar preganjati.

Vodstvo podjetja bo ob sodelovanju zaupnikov sestavilo listo novih plač in sestavilo novo pogodbo.

Ta dogovor je bil stavkujočim na shodu pojasnjen, na kar je sledilo glasovanje.

Za nadaljevanje stavke je glasovalo 60%, za konec stavke pa 40% navzočih stavkarjev.

Ker je po pravilniku kovinarske organizacije za stavko treba 75% glasov in, ker je bila udeležba stavkujočih na shodu precej nepovoljna, je bil na podlagi tega glasovanja proglašen konec stavke.

Z delom se prične v torek 6. t. m.

Kdor se spominja zakaj se je stavka pričela, se zaveda, da pomeni ta zmaga kovinarjev, zmago organizacije nad organizacijo.

Zveza industrijcev je doživela v tej borbi občuten poraz. Okolica g. Westna trdi, da ima podjetje vsled stavke preko 10 milijonov škode. Če bo Zveza industrijcev te stroške plačala, v kar je moralno prisiljena, bo šele videla kako draga je njena »na nož« politika.

Tudi kovinarska organizacija ima nar stotisočakov škode, vendar je ta zmaga za delavstvo neprecenljiva.

Če bi Zveza industrijcev zmagala, bi naši podjetniki, ki so gladni delavske krvi, kar divjali po delavskih truplih ter pomandrali še poslednje pravice, ki jih delavstvo ima.

Policijski sistem, ki ga uvaaja »Zveza« v tovarne, bi pa ne razkrojila le delavske moči in samozavesti, temveč bi razkrojil tudi delavno disciplino, kajti brezdraven suženj, ki nima lastne volje, je sicer poslušen hlapec, toda slab delavec, ki je v moderni industriji neporaben.

Borba kovinarjev je pomenila borbo med novim in starim svetom, med policijskim sistemom in industrialno demokracijo.

Zmagal je napredek, zmagala je nova doba, ki prihaja in prinaša tudi delavstvu lepšega solnca.

Žrtve, ki jih je kovinarska organizacija utrnela, so sicer velike, a majhne, če

Iz Bergmana posnel J. Arh:

Prokleti te zemlje.

V prejšnjih letih se je večkrat poročalo o slabih razmerah, ki vladajo v rudokopih Sicilije in Sardinije. Po vojni se je delavsko gibanje tudi tam nekoliko dvignilo. Ustanovila se je organizacija rudarjev, kateri se je posrečilo, da je organizirala skoro vse rudarje.

Toda dolgo to ni trpelo, Industrijsko krizo in naraščajočo brezposelnost so izrabili italijanski podjetniki, da so začeli rudarjem znižavati plače in podaljševati delavni čas. Pri tem so jih podpirali posebno italijanski fašisti, ki so napadali rudarske organizacije in njihove zaupnike zavratno morili. Izvajali so tak teror nad delavstvom, da isto ni upalo več nastopati ter je bilo vsled tega zopet izročeno popolnoma na milost in nemilost svojim tiranom.

Delavstvo je vsled strašnega pomanjkanja in izkoriščanja telesno in duševno tako ubito, da sploh ni več možno obrambe napram svojim izkoriščevalcem. Sramota pa je za evropsko civilizacijo, da tako mirno gleda, kako se z rudarji žvepleni rudokopov v Siciliji postopa. Veljale bi tukaj besede Danteja, ki se je izrazil v svoji »La divina commedia« napram peklenkim vratom: »Kdor tukaj vstopi, pusti upanje zunaj«.

Kri zastaja človeku in roke se mu krčijo v pesti, če vidi ta grozni položaj delavstva. Tam so razmere še kakor pred 20, leti in kakor takrat, tako ima tudi danes rudar teh rudnikov popolnoma peklenško življenje.

Ob slabi plači, nezadostni hrani ob dolgem delovnem času strašnem razvoju plinov in

grozni vročini v rovih spravljajo ti ljudje zaklade na dan in polnijo žepo milijonarjev, ki posedajo v palačah in ne vedo kaj je življenje proletarja.

Vse drugo delavstvo v Italiji ima šurni delavnik, a ti rudarji delajo še vedno po 12 ur. Mnogo teh rudarjev iz okolice gre v ponedeljek na delo, pa se vrnejo v soboto zopet domov. Ti ljudje spe in jedo v rovih. Kakšno mora biti telesno in duševno stanje teh revežev, ki so čez 100 ur tedensko globoko pod zemljo, kakor živi pokopani! Tem rudarjem je luksuz, če se morajo vsaj enkrat na dan najesti močnate jedi!

Kako žalosten je položaj teh rudarjev in kako so brez vsake odporne moči, čaravno vidijo, kako smrt dan za dnem pobira njihove tovariše je razvidno iz tega, da na ukaz podjetnikov zazldajo vsa eksplozivna ognjena mesta, kjer so njih tovariši izgubili svoje življenje, če pridejo državni rudarski inspektorji pregledovati dotične rudnike. To se zgodi vsled tega, da jamski nadzorniki ne vidijo nezakonitega postopanja podjetnikov. Tako se zakoni, ki so v zaščito delavstva teptajo, in na tisoče teh podzemskih trpinov gre v prezgodnji grob vsled tistih, ki pravijo, da so nositelji evropske kulture. Mali otroci v starosti od 6—8 let morajo delati v tem peklju 12 ur. Ne samo njih matere, slijo te revčke k delu, ampak tudi nasilstvo podjetnikov jih sili k temu.

Kako dolgo bo to še trpelo, kako dolgo se bodo še izkoriščali otroci, kako dolgo se bodo še teptali zakoni? Italijanska vlada ve sicer dobro niene zakone uveljaviti tam, kjer jih mora delavstvo upoštevati. Za kapitalizem pa ne veljajo zakoni, on sme prosto razpolagati z delavstvom,

dokler mu ne izsesa zadnje kaplje krvi. Kaj briga kapitalizem in vlade trpljenje teh nesrečnikov, kaj jih briga, če se njih telesa krivijo, če že 16letni mladeniči izgledajo kakor starci!

Dobitek — je bog kapitalizmu. Kako dolgo bo to trpelo vprašamo mi z italijanskimi sodruzi vse tiste, ki imajo še kolček človeškega čuta v sebi! Ali se ne sramujejo tisti angleški podjetniki, ki izkoriščajo tiste žveplene rudokope, da se prištevajo kot pristaši kulturnega naroda in ki živijo v vsel razkošnosti, medtem ko njih delavstvo umira.

Italijanska rudarska organizacija, bo zopet poskusila pomagati tem rudarjem, toda kaj, ko vse njihove zaupnike zavratno pomore. Od Sene, kjer je sedež organizacije, morajo tja v Sicilijo pošiljati svoje zastopnike. Pa tudi blagajna rudarske organizacije so revne. Od 20.000 članov jih je še samo 9000. Zato manjka sredstev za agitacijo v Siciliji, ki je tako potrebna za rešitev tisoč in tisoč badnih rudarjev in njihovih družin. Delavstvo vseh dežel bi jim moralo pomagati; posebno pa rudarji. Nemška rudarska organizacija je dala že 7000 lir, Mednarodna rudarska zveza je dala iz svoje blagajne 8000 lir, pa tudi sodruzi drugih dežel ne bodo odrekli svoje pomoči. Proletariat vseh dežel mora zloiniti to škandalozno postopanje s sicilskimi sodruzi, celokupen proletariat mora prisiliti angleški kapitalizem, da preneha z moritvijo sicilskih otrok. Nikjer na svetu ne veljajo tako besede, kakor v Siciliji: Vzbudite se prokleti te zemlje.

Italijani so začeli rogoviliti po Ameriki. Radi bi pridobili še ozemlje za izkoriščanje. Pa imajo smelo, zakaj italijanski militarizem je precej figav in ga goje Italijani le bolj za parado in za streljanje na neoboroženo in gladujočo delavstvo.

Mednarodna gospodarska konferenca v Genovi in dogodki, ki so se odigrali na njej je postavila evropsko politiko pred nove vidike in probleme. Dasi je bila vse skupaj le kapitalistična komedija, se je na njej vendar zlomila imperialistična misel in mnenja so se razjasnila. Na eni strani antantni kapital, na drugi rusko-nemško delo in podjetnost. — V antanti sami so se misli odtekle v dva pola: del antante je za to, da vrže antanta v boj vse razpoložljive sile in se ne ukloni niti za las, del pa je za sprajljivo politiko. Pa tudi že pri radikalnem delu antante je opaziti popuščanje. Dasi je francoska poslanska zbornica izrekla ministrskemu predsedniku Poincaréju zaupnico, vendar so že med njegovimi pristaši ljudje, ki mu svetujejo, naj vodi napram Nemčiji politiko v pomirljivem duhu.

Dela, ki so se začela na genovski konferenci, se bodo nadaljevala na konferenci v Haagu, s kakim uspehom, nam pokaže bodočnost. Pred to konferenco se setaneta angleški in francoski ministrski predsednik, da se dogovorita o skupnem nastopu obeh držav na haški konferenci.

Na haško konferenco se pripravlja tudi mala antanta, ki se na genovski konferenci ni ravno odlikovala. In je sklicala predkonferenco v Beogradu.

Hkrati z gospodarsko konferenco se bo vršila v Haagu mednarodna socialistična konferenca, ki bo pokazala, da proletariat ima svoje interese.

Nemška reparacijska plačila so bila odgodena. Nemčija izjavlja, da nikakor ne more plačati, ako ji ne dovolijo dovolj visokega in ugodnega mednarodnega posojila. Angleži to umevajo, vale na krivdo na versajlsko mirovno pogodbo, ki zahteva od Nemčije več, kakor more dati.

Dne 5. t. m. je bilo v Pragi otvorjeno zborovanje Udruženja lig zveze narodov, ki se bo bavila z zelo važnimi vprašanji, predvsem z vprašanjem narodnih manjšin, ki je dala doslej vedno povode za mednarodne konflikte.

V Italiji, klasični deželi lig, makaronov in pobojev nimajo naših fašistov ne kraja ne konca. Zlasti v Bologni je fašistovska nadloga neznosna. Vlada jih skrivoma podpira, ker ima v njih protitež proti delavstvu.

O Švedski se doslej ni moglo reči, da bi bila baš sovražna sovjetski Rusiji. Sedaj pa se je antantinim spletkarjem posrečilo, da je švedski parlament odklonil gospodarsko pogodbo z Rusijo, kar švedskemu gospodarstvu gotovo ne bo v prid. Strup, ki ga brizga antantna kača okoli sebe, škoduje le onim, ki se dajo prevarati po vabiljih besedah.

Na Irskem trajajo bolj dalje, kar dokazuje, da nekaj ne more biti v redu. Vsak dan zahteva 10-20 žrtev in par zapaljenih hiš. Angleška vlada neprestano pošilja na Irsko vojaške oddelke. Sicer nezmožna angleška politika temu problemu ni kos.

Na Dunaju, ki komaj še životari in kjer bodo denar res kmalu merili na mernike, s katerim pa seveda ne moreš ničesar kupiti, nima nič nujnejšega, kakor prirediti monarhistične manifestacije, kakor se je zgodilo te dni. Res je, da se jih udeležujejo le habsburški plačanci in pa ljudje, ki so prespali svetovno vojno, vendar je to za Dunaj značilno in žalostno obnem.

V Nižji Avstriji so se vršile volitve v kmetstvo zbornico, pri katerih so uspeli krščanski socialci, ki so si priborili 26 mandatov. Tako se bo Avstrija s pomočjo božjega blagoslova izkoptala iz vseh neprilic. Ko se bo to zgodilo, jih bomo prosili tudi mi za recept.

Tudi na Poljskem so imeli vladno krizo. Stvar pa ni bila prehuda, ker pravilo, da stara vlada ostane.

Na Madžarskem so končane volitve v parlament. Vladi se je posrečilo dobiti dve tretjini vseh poslanskih mandatov. Socialna demokracija je dosegla lepe uspehe.

V Bolgariji je zavzel Stamboljski odločno stališče zoper kraljevo politiko in javno izjavil, da mora biti tega konec. Posledica tega nastopa je bila, da so iz Bolgarije odrčali Vranglovi. Kdaj stori to Pašič?

Delegat sovjetske Rusije Čičerin je odpotoval iz Italije. Antantno časopisje pravi, da ne častno. Čičerin pa nese s seboj v žepu podpisano pogodbo med Rusijo in Nemčijo in se smeje v pest vsej antanti in njenim trabantom. Antantni tisk je razširil po svetu »razveseljujočo vest, da je zadela Ljenuina kap. Pa se je urezal, zakaj Ljenuin je korenina in bo imela antanta z njim še precej opravka.

Poročne svečanosti v Beogradu se pričejajo. Diplomatski svet in aristokracija vsega sveta se zbira in razkazuje svoj sijaj na rovaš letnih proračunov, katere bodo morale izravnavati davščine izstisnjene iz delavnega ljudstva. Narodna skupščina, katere predzadnja seja, ko je bilo treba delati, se je končala v znamenju boja med nezmožno vladno večino in opozicijo, je imela včeraj slovesno sejo, v kateri je predsednik Ribar govoril o poroki in bodoči kraljici Marilof. Takoj po poroki poseti kraljevski par Slovenijo, in sicer bo bival na Bledu. K poročinim svečanostim v Beogradu sta odpotovala tudi pokrajinski namestnik Hribar, ki so mu sicer namignili, da ni tam neobhodno potreben in pa knezoškoof dr. Jeglič, ki se je med tem izpreobrnil v pravovernega Jugoslovana.

Kar se tiče političnega življenja, se vrši med radikalci in demokrati srdit boj radi volilnega zakona. Križ bo še, preden bo sprejet, ker volk sit in ovca cela ne moreta biti.

Proračun bo treba spraviti v red. Končno je celo finančno ministrstvo uvidelo, da bo treba štediti, le tega še ne ve, kje. Naročilo je pač različnim ministrstvom, naj stavijo v svoje načrte le najpotrebnejše postavke, vendar vidimo, da se denar ponekod prav po nepotrebnem razsipa.

Afera glede Jadranske banke se razvila. Očitki, ki jih je naperil sedanj ravnatelj Jadranske banke zoper voditelje demokratske stranke, so pretežki, da bi se moglo iti preko njih. Sivar bo razčistilo sodišče. Naj bo rezultat tak ali tak, bo pokazal škodljivost bančnega sistema kot takega. Pokazal bo nadalje še hujše zlo, ako ga izrabljajo brezvestni ljudje.

V imenu Strok. komisije (P. odb. GDSJ).
Izdajatelj: France Svetek.
Odgovorni urednik:
Ivo Meznarič.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13.30 u
in jih obrestuje po čistih

4%

Realni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadrugnikom proti vključbi, na osebni kredit proti poročilu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskontirajo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Novo srečo in veselje življenja dobi vsaka dama, ako svojo vnanjost polepša ter se s tem vsakemu bolje dopada. Mnogo in vedno se čuje hvaliti kakor priljubljena sredstva za nego lepote: Fellerovo „Elsa“-lilijno mlečno milo, „Elsa“-obrazna pomada, „Elsa“-tanochina pomada za rast las od: lekarnarja Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 334, Hrvaško.

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-iev „Elsafluid“

kot KOSMETIKUM

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptič. in čistečega osvežujočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kot krepko blago delujoče in vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamotom in poštino za vsakoga 3 dvojnate ali 1 špeciálna steklenica 72 K

Za prodajalce:

12 dvojn. ali 4 spec. steklenice 300 K
24 8 570 K
36 12 800 K

POŠTINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa oblič. za kurja očesa 8 K in 12 K; Elsa mentolni klinčič 16 K; Elsa posipalni prašek 12 K; Pravo Elsa ribje olje 80 K; Elsa voda za usta 48 K; Elsa kolonska voda 60 K; Elsa šumskimirsi 60 K; Glycerin 16 K in 60 K; Lysol, Lysoform 48 K; Kineski čaj 4 K; Elsa mrčesni prašek 16 K; Strup za podgane in miši po 16 K in 20 K.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA donja Elsatrg št. 358 Hrvaško.

Veliko zalogo špecerijskega in manufakturnega blaga

(zadnje novosti) priporoča svojim članom

Konsumno društvo za Slovenijo

Poštni predal št. 13.
Telef. int. št. 178.

Ljubljana. Pošt. ček. rač. 10532.
Brzoj. nasl. „Kodes“ Ljubljana.

Centrala: Ljubljana VII, Žibertova ulica št. 269.

Podružnice: Ljubljana: Kolodvorska cesta št. 56, Sodna ulica št. 4, Bohoričeva ulica št. 12, Trnovo, Rožna dolina, Glince; dalje: Celje, Štore, Rogatec, Radeče, Poljčane, Borovnica, Litija, Kamnik, Tržič, Radovljica, Gorje, Kor. Bela, Sava, Jesenice, Mojstrana, Kr. gora, Ljubno, Pragersko, Ptuj, Maribor, Ribnica na Pohorju, Fala, Sv. Lovrenc na Pohorju, Guštanj, Prevalje, Leše, Mežica, Črna I., Črna II.

So mišljeniki: Le v prodajalnah svojih zadrug kupujete vedno najbolje in najceneje!

Pristopnina K 10. Kdor še ni član, naj pristopi! Dolež K 200.